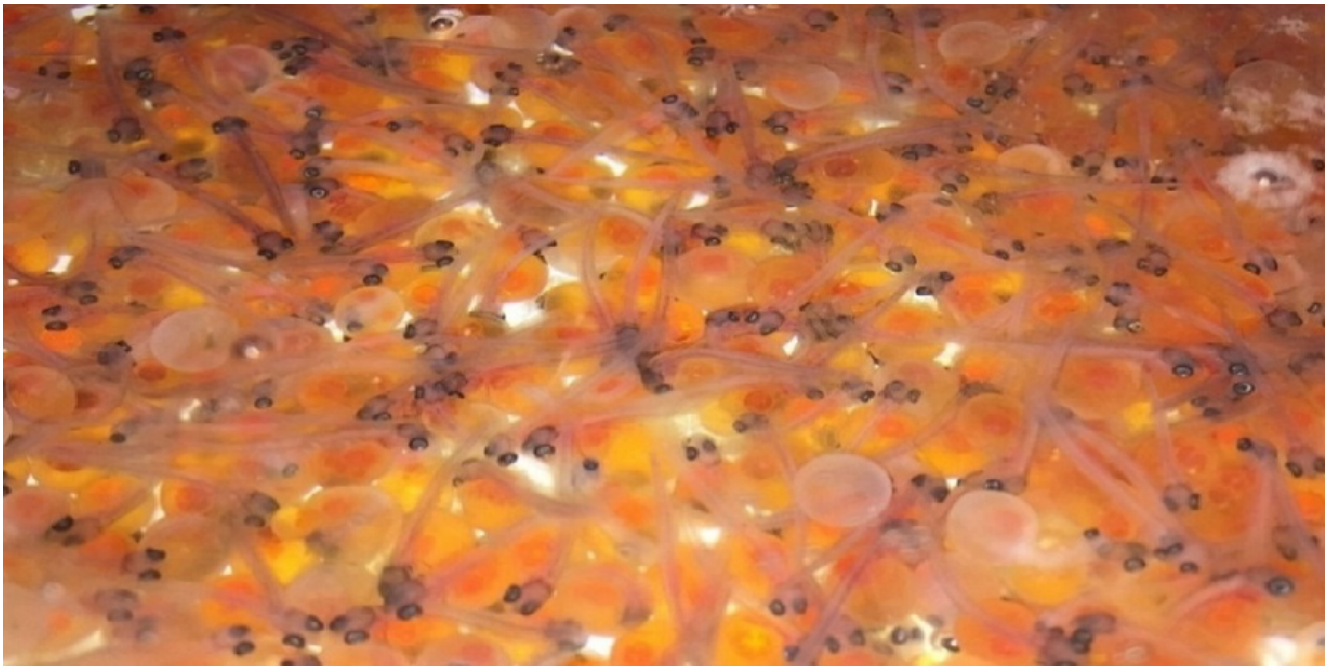
صرفه‌جویی ارزی ۵ میلیون دلاری با تولید تخم چشم‌زده قزل‌آلا در کشور

با تلاش محققان داخلی در حوزه شیلات و افزایش تولید تخم چشم زده ماهی قزل آلا، واردات این محصول تا حد زیادی کاهش یافته است.

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی(اگروفودنیوز)، به نقل از باشگاه خبرنگاران جوان، کیفیت و اقتصادی بودن تولید ماهی یکی از دغدغه‌های پرورش دهندگان ماهی قزل آلا است. یکی از عوامل افزایش کیفیت گوشت، تخم چشم زده است که تاثیر بسزایی در تولید محصول نهایی یعنی همان ماهی دارد.

در سال‌های گذشته پرورش دهندگان ماهی قزل آلا به علت پایین بودن کیفیت تخم چشم زده ماهی داخلی تمایلی به مصرف این نهاده نداشتند، زیرا باعث طولانی شدن دوره رشد، افزایش هزینه تولید و کیفیت نامطلوب گوشت ماهی شده بود.

همین موضوع بهانه‌ای برای واردات بی رویه از سوی شرکت‌های وارد کننده تخم چشم زده ماهی قزل آلا شده بود که سود سرشاری را نصیبشان می‌کرد.

براساس آمار سازمان دامپزشکی کشور در سال ۱۳۹۷ حدود ۳ میلیون و

۶۰۹ هزار و ۲۷۸ قطعه و بر اساس آمار سازمان شیلات ایران ۲۵۵ میلیون قطعه تخم چشم زده ماهی قزل آلا وارد کشور شد، اما بر اساس آمار گمرکات کشور واردات این نهاده ۵۰۰ میلیون قطعه بوده که ۵ میلیون و ۷۰۰هزار دلار ارز از کشور خارج کرده است.

همچنین بر اساس آمار گمرکات کشور در سال ۱۳۹۸ واردات تخم چشم زده ماهی قزل آلا ۲۵۰ میلیون قطعه به ارزش بیش از ۷ میلیون دلار بوده است.

اما با تلاش محققان در حوزه شیلات و ارتقای دانش فنی تولید تخم تمام ماده ماهی کیفیت این نهاده (تخم چشم زده) افزایش یافت و منجر به کاهش واردات آن شد به طوریکه در سال ۱۳۹۹ حدود ۱۲۵ میلیون قطعه وارد کشور شد و واردات تا حدود دو برابر کاهش یافت که نزدیک به ۵ میلیون دلار صرفه جویی ارزی به همراه داشت.

توسعه مراکز تکثیر تخم چشم زده داخلی در صورت تامین اعتبار

مهدی شکوری مدیرکل دفتر آبزیان آب شیرین سازمان شیلات ایران گفت: در سال ۱۳۹۸ میزان **واردات تخم چشم زده ماهی قزل آلا** بالغ بر ۲۵۵ میلیون قطعه به ارزش ۷ میلیون دلار بود. در سال ۱۳۹۹ با اقدامات انجام شده در حوزه به گزینی و با تلاش پژوهشگران، حمایت نسبی سازمان شیلات ایران و همکاری مزرعه داران میزان واردات کاسته شد و آمار واردات بیش از ۲ برابر کاهش یافت یعنی به ۱۲۵ میلیون قطعه رسید.

او با بیان اینکه کیفیت تخم چشم زده برای پرورش دهندگان ماهی قزل آلا بسیار اهمیت دارد، افزود: تخم‌های خارجی به گزینی شده هستند، اما در کشور ما در سال‌های گذشته در حوزه به گزینی کار کمتری انجام شده است.

این مقام مسئول ادامه داد: در چند سال اخیر مراکز تکثیر تخم چشم زده برای بهسازی سرمایه گذاری بیشتری انجام دادند. به عنوان مثال در سال ۱۳۹۸تخم تمام ماده تولید شده با کیفیت، کمتر از ۷۰ میلیون قطعه بوده است که با توانمند سازی در دانش فنی و ارتقای کیفیت این نهاده در سال۱۳۹۹ به ۱۵۰ میلیون قطعه رسید و ثمره آن تولید بچه ماهی با رشد مناسب و سودآوری برای مزرعه داران است.

شکوری با اشاره به اینکه سازمان شیلات ایران در صورت تامین اعتبارات به دنبال توسعه و افزایش مراکز تکثیر تخم چشم زده داخلی است، تصریح کرد: ۵ مرکز تکثیر تخم چشم زده ماهی در کشور داریم که برخی از این مراکز از سال ۱۳۹۲ درگیر بیماری و مشکلات بانکی بودند. نیاز کشور به تخم چشم زده ماهی قزل آلا ۳۵۰ تا ۴۵۰ میلیون قطعه است که در صورت افزایش مراکز تکثیر و با اقدامات صورت گرفته در خصوص به گزینی، در چند سال آینده از واردات این نهاده اولیه تولید بی نیاز خواهیم شد.

مدیر کل دفتر آبزیان آب شیرین سازمان شیلات ایران گفت: سازمان شیلات ایران به منظور ارتقای دانش فنی و به گزینی ماهی قزل آلا قراردادی را با سازمان فائو منعقد کرده است و در این راستا تعدادی بالغ بر ۱۰۰ نفر از مزرعه داران را برای آشنایی با مبانی به گزینی در دوره‌های آموزشی شرکت دادیم. تفاهم نامه‌ای هم با دانشگاه صنعتی اصفهان منعقد کردیم و در نهایت توانستیم تخم تمام ماده به گزینی شده را در اختیار پرورش دهندگان قرار دهیم.

افزایش تولید ماهی با ارتقای کیفیت تخم چشم زده

شهرام مومنی پرورش دهنده ماهی قزل آلا با اشاره به اینکه بهبود تخم چشم زده در کیفیت گوشت ماهی بسیار اهمیت دارد گفت: با توجه به پایین بودن کیفیت تخم چشم زده ماهی داخلی به دنبال ارتقای کیفیت این محصول شدیم.

او ادامه داد: به دلیل اهمیت کیفیت این محصول وارد فاز تحقیقاتی شدیم و با تلاش محققان دانشگاه صنعتی اصفهان توانستیم تخم تمام ماده را ارتقا دهیم.

مومنی گفت: با افزایش کیفیت این نهاده علاوه بر تامین نیاز سراسر کشور به کشورهای همجوار ترکمنستان، افغانستان، ازبکستان هم صادرات داشتیم.

استفاده از تکنیک‌های علمی تولید را

اقتصادی می‌کند

سالار درافشان دانشیار گروه شیلات دانشگاه صنعتی اصفهان استفاده از تکنیک‌های علمی را در اقتصادی کردن تولید موثر دانست و گفت: با تحقیقات علمی انجام شده در فرآیند تکثیر تخم چشم زده ماهی راندمان تولید در بخش آبزی پروری افزایش یافته است.

او افزود: این فرآیند تکثیر، مزایای زیادی برای پرورش دهندگان ماهی قزل آلا داشته است.

او ادامه داد: در فرآیند تکثیر و لقاح از نرهای بزرگ و اصلاح شده استفاده می‌شود و بچه ماهی‌ها از نظر ژنتیکی یکدست و اصلاح شده اند و قابلیت رشد و ضریب تبدیل غذایی مناسب تری بدست آورده اند.

در افشان گفت: اقداماتی در خصوص مقاومت به انواع بیماری‌ها در حال اجرا است.

سرویس خبری: دام و طیور و آبزیان

منبع: باشگاه خبرنگاران جوان